VLADIMÍR SEDLÁK

MARIÁN ŠPAJDEL

Svitajúce sny

Ešte sa zopárkrát nadýchnem
a moje pochody s tvárou myšlienok
začnú rásť.

Sny takto ohúrené
nádejou na úspech
sa začnú triasť
a frázy, tie obyčajné frázy
do vetra hádzané
si už len odskočia po vienok.

Je to krásne, tá obava z nádeje,
to šťastné chvenie strachu...

strachu z naplnenia
obyčajných myšlienok.

Nebránim sa týmto pocitom
počas rozsnívanej noci
a prebudením
pár chvíľ pred brieždením
so snom čerstvým na perách.

Nebránim sa, je mi to blízke
a už mi ani niet pomoci,
veď Život čaká pri dverách.

(Pred)poklady

Prepíšem sa k pravde
alebo sa k nej doskladám.
A dôležitejšie ako
je, že hlavne
a ako dlho to odkladám.

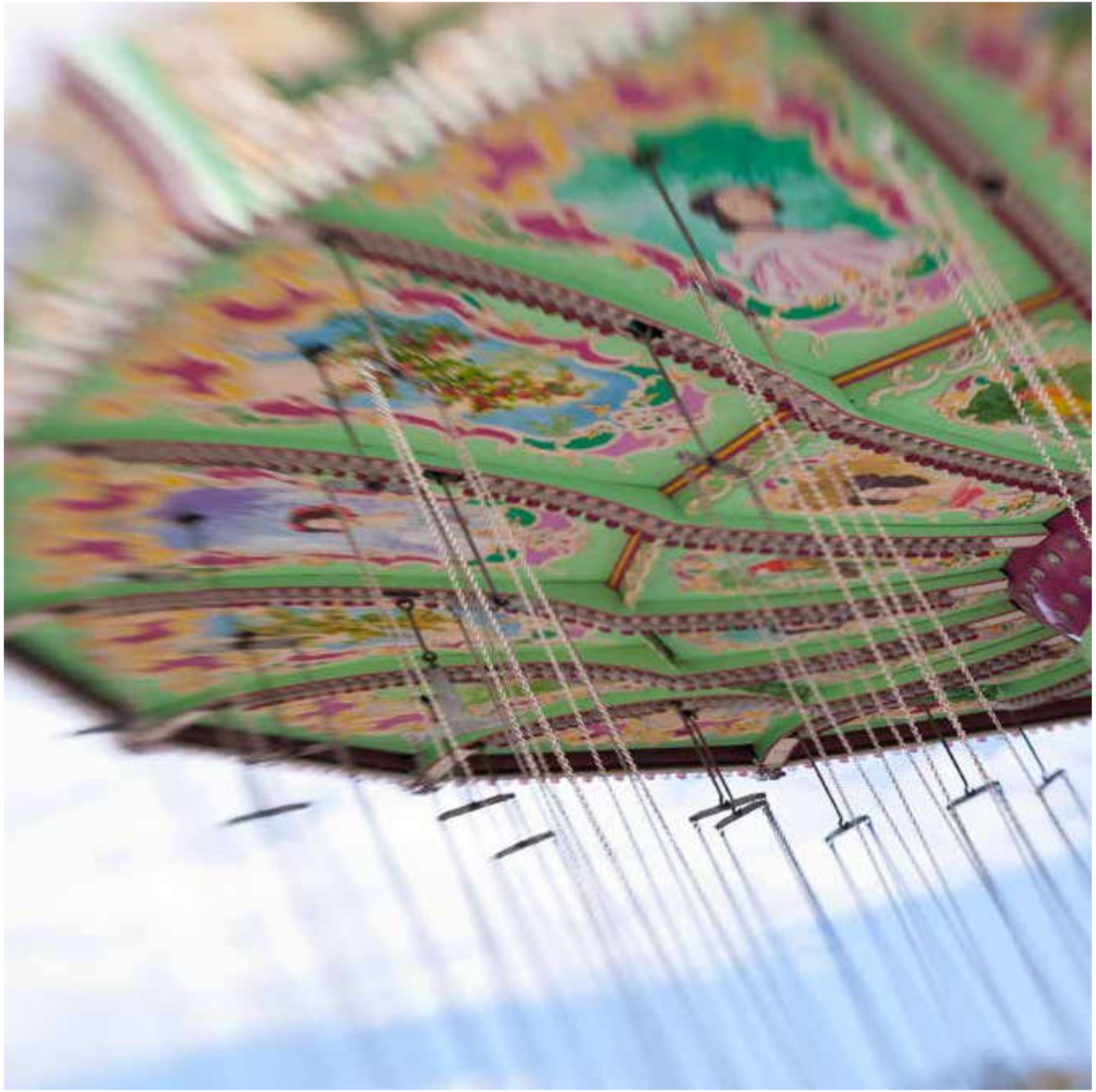
Tak aj hľadieť...
cez okná a nehĺbať.
Nedbať.

Od toho aj bunky kapú.
Jasné samovraždy.
Dobrovoľné snáď,
časté po nátlaku.

Ostro vnímať kontúry.
Svet o vlastné doplniť.
Pošteklič ho do rozpravy.

O tom,
čo sa nepíše.
O čomsi, čo nechcete.
Čoby sa aj rado podelilo,
no o tom ani neviete.

Sú to všetko skvosty.
V hĺbke tajomností.

Vlažný prečin

Divá je tá sloboda
ako naše maky.
Zvrásnená životmi
sa na ten tvoj podobá.

Na každom kroku striehne
nám z očí do očí vôňou
zo záhrady do obloku
v tichom objatí Tej, čo sa točí.

Snáď sa v jej záhyboch stvárniš.
A nestratíš. Opíšeš tiež zopár kruhov.

Každý sa vo svojich
a niektoré sú ti pričasté.
S tebou do nevidím pospolu
pospájané od pradávna dúhou.

A s prizvaním ku stolu nevedieť,
kto ti je bližší. Nehľadať rozdiely.

V cudzích predstavách neblúdiť...
V nich aj dobré obrátia na vnivoč.

Z nich len smutná jazva
v ortieli cudzích tvárí
a slzička do prázdna.

Realita

Skutočnosť mám v rukách,
popísanú tuto realitou a tamto
mojou vlastnou pravdou. A vždy,
po výdatnom daždi zhora mi ostáva
len atrament vpitý hlboko do dlaní.

Odhliadnuc od toho tvora,
držiaceho mokrý pergamen
a jeho smiešnych požiadaviek
poznačených neznámou krivdou
objímam vlastnú slobodu a práve preto
sa mi stáva táto skutočnosť realitou...

Realitou bez hraníc.

P r i e h ľ a d n á

Zopár tisíc míľ je vybrázdených
v každej kvapke rosy.
K prebudeniu
nejedeného života k životu.
Aj mňa, poletujúc si zrána bosý v zelenej.

Vyzuli sa kvapky tiež.
Z mramorovej scény lačno do zeme,
zanechajúc v mojom srdci niečo nové.
Súce na opis. Priestor v ozvene...

Už neprifarbím, viac sa nedá.
Snáď len, keby bezfarebná krieda
na prekrývanie starých zárezov
čerstvosťou okamihu.

No to každý sám...
Bezbolestné riešenie
alebo aj veda.

Záleží len od okna,
cez ktoré sa pozerám.

Zopár slov

Pri vlastných koreňoch sa skláňam,
len pri nich som celkom istý svojim hlasom.

Prehrabávam sa v tom lístí, čo z koruny
tu padlo na zem nádherné...

Ty sa takto prihováraš
mojim dlaniam a šepkáš
veci dôverné. Nebránim sa...
Pre jeden strom viem, že sem patrím...

Sen o tebe

Si ako nalámané na oheň
a od tohto počinu
je tvoja realita už celkom iná.

Iná, než obyčajné kúsky suchého
pred očistou a v prach sa...

V cieľ, aj v túžbu.
To Ona ťa prelomila.

Aj tie najpevnejšie zvary.
Aj to, čo jeden nazýva neláskou.

Tak rytmom zo skaly
ktorý si v pravidelnom takte
zo seba sochu vyseká. Novú tvár...
Anjela v podobe človeka.

Vlado Sedlák

V bežnom živote otec rodiny, pracovne človek mnohých profesií od sociálneho pracovníka až po reklamnú brandžu. Vo svete tvorby priateľ hry so slovami a dlhé roky amatérsky básnik bez ambície zúčastniť sa súťaží či vydať vlastnú zbierku. Hravé metafory, pozitívny náboj básní bez vulgarizmov či obscénneho naturalizmu a dnešnej dobe príznačnej dekadencie – to všetko v kombinácii s túžbou po hlbšom zmysle života a hľadaní krásy a dobra robia z autora tvorcu odlišného od tých, ktorých nájdeme obyčajne pod heslom súčasná slovenská poézia. Svitajúce sny vychádzajú (vďaka impulzu Mariána Špajdela) ako jeho oficiálna prvotina, hoci mnohé básne už boli zverejnené na jeho blogu a webových stránkach.

Marián Špajdel

Človek, ktorý sa pohybuje v medziach exaktnosti v profesiách vysokoškolského pedagóga, psychológa a kognitívneho neurovedca a v zónach snovej umeleckej tvorby. V oblasti fotografie má za sebou viacero kolektívnych výstav a získal celý rad ocenení na fotografických súťažiach v rámci Slovenska. Jeho fotografie je možné nájsť vo viacerých interiéroch i na obálkach niekoľkých kníh. Cieľom jeho fotografií nie je verne zobraziť realitu, ale skôr zachytiť dojem a ilúziu, ktorú v nás realita vyvoláva. Pokúša sa vizualizovať vnútorné pocity, predstavy a spomienky, ktoré sú zapadnuté hlboko v podvedomí a vkrádajú sa do mysle vo forme obrazov – nejasných a útržkovitých, pripomínajúcich sen. Autor smelo dúfa, že fotografie vyvolajú u diváka potrebu doplnenia týchto nejasných fragmentov a vytvoria tak priestor na premietnutie vlastných pocitov a predstáv.

Vlado Sedlák · Marián Špajdel

Svitajúce sny

V roku 2015 vydala Filozofická fakulta
Trnavskej univerzity v Trnave.
Grafická úprava a sadzba písmom Athelas © Ladislav Tkáčik
Tlač: Kasico, a. s., Bratislava

Text © Vlado Sedlák · 2015
Fotografie © Marián Špajdel · 2015
© Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2015
ISBN 978-80-8082-875-2